

Aleksander Stav

Apeiron

14. februar - 14. februar 2021

I sin første store separatutstilling i Trondheim presenterer Aleksander Stav flere monumentale skulpturer i materialer som tre, metall, glassfiber og epoxy, hvor håndverket etterstreber en stram industriell overflate eller gir inntrykk av organiske og naturlige prosesser.

Stav representerer naturens prosesser, fenomener og dyreliv gjennom et menneskeskapt, kunstig og ofte idealisert konsept om det naturlige. I sitt kunstnerskap undersøker han hvordan mennesket omformer sin forståelse av naturen gjennom sin oppdagelse av den, og hvordan samfunn og sivilisasjoner utvikles i en tid preget av migrasjon, klimaendringer og økologiske kriser. Koblinger mellom natur, kulturhistorie og teknologi utforskes gjennom en forsonende, fremfor polemiserende, tilnærming.

Utstillingen «Apeiron» ved Trøndelag senter for samtidskunst inneholder flere skulpturer på gulv og vegg, som utforsker menneskets første møter med eksotisk natur og kultur. Et verk som nok umiddelbart fanger vår oppmerksomhet er den nesten tre meter høye hvithvalen, «The Egress», som på norsk betyr utgang. Materialene glassfiber og epoxy gir skulpturen et uttrykk som er polert og plastisk, nærmest som det var en lekehval i oppblåst format. «The Egress» fremstår både som leken og humoristisk, men unektelig også melankolsk i sin innestengte, malplasserte ensomhet. I historisk kontekst har menneskeheten lenge utnyttet og kontrollert naturen gjennom å homogenisere og eksotisere ulike arter. I 1861 ble en hvithval for første gang fanget og presentert for et publikum som en kuriositet ved raritetskabinettet Barnum's American Museum i New York. Utstillingen av den levende hvalen markerer en periode hvor det vestlige samfunnet i større grad distanserer seg fra naturen gjennom nye industrielle og teknologiske nyvinninger. Samtidig utspiller dette seg i en overgangstid til en ny tidsalder hvor vi som art direkte endrer naturens topografi og klima.

Det plastiske og finpolerte uttrykket blandes i utstillingen med grove og ville naturmaterialer. Flere av arbeidene bærer preg av formgivning ut fra materialenes egne premisser. Skulpturen «Old Tjikko», som også er navnet på verdens eldste individuelt klonede tre, er et resultat av en omfattende prosess hvor kunstneren har tatt utgangspunkt i massive eldre røtter fra grantrær gravd opp fra egen hage. Røttene er rensset og så behandlet med en flammekaster som etterlater trevirket forkullet på utsiden, men fremdeles intakt på innsiden. Trevirket er så oljet med sort pigment for et mattere uttrykk. Denne urgamle japanske teknikken benyttes for å bevare og for å forhindre videre organiske prosesser og ytre påkjenninger i å endre materialet. De kullsorte røttene er døde, men fremstår likevel som de ivaretar en rå urkraft hvor de her har blitt satt sammen til en større konstruksjon.

Den samme forbrenningsprosessen er benyttet på den 2,5 meter lange veggskulpturen «Erta Ale». Denne består av flere langsgående segment av furustokker som danner et rektangulært felt. Den underliggende geometrien strammer opp de ellers svært organiske formene i materialet. Verket låner sin tittel fra den mest aktive vulkanen i Etiopia, over det østafrikanske riftsystemet, hvor de tektoniske platene langsomt glir fra hverandre. I sin forkullede form kan man leke med tanken om at skulpturen har blitt utsatt for den etiopiske

vulkanens voldsomme temperament, og frosset dens form i et gitt øyeblikk. Kanskje det rett og slett ikke er trevirke vi betrakter, men et utsnitt av forsteinet, flommende lava? «Erta Ale» viser sammen med «Unborn» - et elefantfoster som aldri fikk en sjanse til å leve, og «Papio Papio», en gruppe bavianer grepet av panikk - et scenario hvor jordens indre har åpnet seg og sluppet ut voldsomme bølger av strømmende lava. Scenarioet illustrerer slik naturens skapende og samtidig destruktive kraft, og at det kan ligge en melankolsk skjønnhet i dette.

Utstillingens tittel henviser til gresk pre-sokratisk filosofi hvor *apeiron* betyr både begynnelse og slutt, en uendelighet hvor alt stammer fra, og ender i. Alt skapes av *apeiron* og alt destrueres av *apeiron*. Vi som menneskeart er tross alt små og ubetydelige i denne store sammenhengen. Stav presenterer slik et univers hvor disse tankene tar form gjennom et lekent, surrealistisk og forskjønnnet formspråk som uttrykker en særlig dyptfølt relasjon til naturen.

Aleksander Stav (f. 1983) er oppvokst i Trondheim, men bor og arbeider på et småbruk på Hadeland, hvor han har gode og romslige produksjonsmuligheter. Han er utdannet ved Bournemouth Institute of Art and Design og Kunstakademiet i Bergen. Stav har vist sine arbeider i separatutstillinger og gruppeutstillinger i Norge, Skandinavia, Storbritannia, USA og Brasil. I samarbeid med kunstnerkollega Lars Skjelbreia har han utviklet og produsert flere kunstprosjekter i offentlig rom, blant annet de to massive betongskulpturene "Steintroll" (2015) ved Brundalen skole og lysskulpturen "White Dwarf" (2013) som kontinuerlig går opp og ned mellom etasjene i TrønderEnergi sine lokaler.

www.aleksanderstav.no

Aleksander Stav

Apeiron

January 14 - February 14, 2021

In his first major solo exhibition in Trondheim, Aleksander Stav presents a group of monumental sculptures made of materials such as wood, metal, fiberglass, and epoxy. The craftsmanship strives for a sleek industrial surface or quite the opposite, to give an impression of an organic and natural process.

Based on the representation of nature and wildlife, Stav addresses topics regarding a man-made, artificial, and often idealized concept of the natural. Especially focusing on how we humans throughout history have transformed our understanding of nature by our discovery of it, and how civilizations develop in a time of migration, climate change, and ecological crisis. Addressing these topics in a conciliatory rather than polemical approach, connections between nature, cultural history, and technology are discovered.

One sculpture immediately catches our attention. A three-meter white beluga whale "The Egress", is made of fiberglass and epoxy, giving it a polished and plastic look, like a large-scale inflated toy. The white whale appears both playful and humorous, but unquestionably also melancholic in its displaced lonesomeness.

Several of Aleksander Stav's sculptures are made from wood and are characterized using an old Japanese technique where the artist burns the outer layer of the wood to preserve it. The sculpture "Old Tjikko" is made from massive old roots from the artist's garden, and it is treated with a flamethrower that charred the outer layer of the wood while preserving the inside. The same process is used on the large wall sculpture «Erta Ale». This title is borrowed from the most active volcano in Ethiopia, located just above the East African rift system where the tectonic plates are slowly drifting apart. In the sculpture's black charred form, one can imagine that the sculpture has been exposed to the violent temperament of the Ethiopian volcano, leaving it frozen in time.

The exhibition's title refers to a pre-Socratic philosophy where *Apeiron* means *unlimited*, an infinity where everything derives and where everything is destroyed. The human species is, after all, small and insignificant in this larger context. Stav thus presents a universe where these thoughts are manifested through a surreal and aesthetic shape that expresses a deeply felt relationship to nature.

Aleksander Stav (b. 1983, Trondheim) lives and works in Hadeland. He is an art graduate from the Bournemouth Institute of Art and Design in England and the Academy of Fine Arts in Bergen. He has had several solo exhibitions and participated in several exhibitions in Norway, as well as Scandinavia, Great Britain, the United States, and Brazil. In recent years, the artist has worked on several large site-specific projects. Aleksander Stav has, in collaboration with artist colleague Lars Skjelbreia, produced several art projects for public spaces, including the two massive concrete sculptures "Steintroll" (2015) at Brundalen school and the light sculpture "White Dwarf" (2013) which continuously goes up and down between the floors in TrønderEnergi's premises.